

DECIZIE

25 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Valeria Caracevțeva (Bușecican),
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat
„Calea Ferată din Moldova” împotriva Tatianeii Bușecican, Valeriei Bușecican și
Petru Bușecican cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, prin care a
fost respinsă cererea Valeriei Caracevțeva (Bușecican), Tatianeii Bușecican și Petru
Bușecican cu privire la repunerea în termen a apelului și restituită cererea de apel ca
fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 22 septembrie 2009, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus o cerere de
chemare în judecată împotriva Tatianeii Bușecican, Valeriei Bușecican și Petru
Bușecican cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, Secția de întreținere a Edificiilor
civile Chișinău filiala ÎS „Calea Ferată din Moldova”, încheind contracte privind
prestarea serviciilor comunale cu agenții economici și cu furnizorii, efectua achitarea
lunară a serviciilor prestate consumatorilor - locatarilor caselor de locuit, ce se află la
balanța reclamantului. În adresa locatarilor lunar se expediau chitanțele privind
achitarea serviciilor comunale. Pîrîții, locuind în apartamentul nr.8, situat pe str.
Negreșteni nr.10 mun. Chișinău, ce se află la balanța reclamantului, are datorii în
legătură cu neachitarea serviciilor comunale din luna februarie 2007 până în luna mai
2009 în mărime de 6 705, 38 lei. În legătură cu faptul că pârâții refuză benevol să
restituie datoria acumulată, solicită încasarea ei și a taxei de stat în mărime de 270 lei.

În cadrul examinării pricinii ÎS „Calea Ferată din Moldova” și-a concretizat
cerințele, solicitând încasarea datoriei în mărime de 13 134, 23 lei, formată până la
data de 01 noiembrie 2009 și a taxei de stat în mărime de 270 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 23 decembrie 2009
acțiunea ÎS „Calea Ferată din Moldova” a fost admisă parțial. A fost încasat în mod
solidar de la Tatiana Bușecican, Valeria Bușecican și Petru Bușecican în beneficiul
ÎS „Calea Ferată din Moldova” suma de 7951,10 lei și 270 lei taxa de stat. În rest,
acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 08 august 2016, Valeria Caracevțeva, Tatiana Bușecican, Petru Bușecican
au depus apel nemotivat. Totodată apelanții au depus și cerere de repunere în termen
prin care au solicitat repunerea în termen a apelului declarat, admiterea acestuia,
casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală
a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 a fost respinsă cererea Valeriei Caracevțeva (Bușecican), Tatiana Bușecican, Petru Bușecican de repunere în termen a apelului și a fost restituită cererea de apel a acestora ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 30 noiembrie 2016, Valeria Caracevțeva (Bușecican) a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel în partea respingerii cererii privind repunerea în termen a apelului și admiterea cererii de repunere în termen a apelului depus de Valeria Caracevțeva.

Recurenta Valeria (Caracevțeva) Bușecican, în motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece instanța de apel eronat a apreciat probele administrate în cadrul procesului și nu a aplicat legea materială care urma să fie aplicată.

Menționează că despre existența hotărârii primei instanțe din 23 decembrie 2009 a aflat la 07 iulie 2016 când a dorit să-și perfecteze pașaportul străin. Doar atunci a aflat că executorul judecătoresc Veronica Casian a aplicat sechestru pe bunurile ei personale și interdicția pentru perfectarea pașaportului străin.

Mai indică că hotărârea primei instanțe a fost emisă în anul 2009 și se supune legislației în vigoare în acea perioadă și anume termenul de declarare a apelului împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate până la 30 noiembrie 2012 este de 20 zile de la data comunicării hotărârii motivate. Cu materialele dosarului și anume cu hotărârea judecătorească emisă de prima instanță din 23 decembrie 2009 și alte înscrisuri a făcut cunoștință la data de 04 august 2016, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 08 august 2016, și prin urmare termenul de declarare a apelului nu a fost încălcat.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că, încheierea instanței de apel a fost emisă la 15 noiembrie 2016, iar cererea de recurs a fost depusă la 30 noiembrie 2016. Astfel, instanța de recurs constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă materialele cauzei, prin încheierea din 15 noiembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea de repunere în termen a apelului depusă de Valeria Caracevțeva (Bușecican), Tatiana Bușecican, Petru Bușecican și a restituit cererea de apel depusă de aceștia împotriva hotărârii primei instanțe, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs remarcă că deoarece încheierea instanței de apel a fost atacată cu recurs doar de către Valeria Caracevțeva (Bușecican), instanța se va expune doar asupra legalității încheierii în partea ce o vizează - respingerea cererii de repunere în termen a apelului declarat de Valeria Caracevțeva (Bușecican) și restituirea apelului declarat de ultima.

Instanța de recurs constată că concluzia instanței de apel cu privire la respingerea cererii privind repunerea în termen a apelului și restituirea apelului Valeriei Caracevțeva (Bușecican) ca fiind depus în afara termenului legal este justificată.

În susținerea opiniei date se vor reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC (în vigoare la data emiterii hotărârii contestate), care direct prevăd că termenul de declarare a apelului este de 20 de zile de la data comunicării hotărârii motivate, dacă legea organică nu dispune altfel, chiar dacă apelul a fost depus anterior. Termenul de apel curge și în cazul comunicării concomitente a hotărârii și a somației de executare.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin prisma normelor enunțate, la caz se constată că în cadrul judecării pricinii în fond apelanta a fost citată legal, la dosar fiind anexate avizele de recepție a citațiilor pentru ședințele de judecată fixate în instanța de fond, fapt ce se prezumă că aceasta cunoștea despre existența litigiului judiciar în care era parte (f.d. 27, 28, 33).

Instanța de recurs consideră că instanța de apel just a concluzionat că, apelanta-recurentă nu a dispus de bună credință și urma să dea dovadă de diligența necesară, să se informeze despre rezultatul ședințelor de judecată, astfel prin lege a operat decăderea din dreptul de declarare a apelului, ceea ce a avut ca efect trecerea hotărârii contestate în puterea lucrului judecat.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În speță se constată că, contrar normelor procedurale enunțate, Valeria Caracevțeva (Bușecican) a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 23 decembrie 2009, tocmai la 08 august 2016, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, în vigoare la data emiterii hotărârii contestate.

Este de remarcat că instanța de apel, având în susținere dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, or pe parcursul a mai mult de 6 ani apelanta Valeria Caracevțeva (Bușecican) a avut toate posibilitățile de a se documenta și a afla despre soluția instanței de fond pe marginea litigiului dat, iar solicitarea de repunere în termen a apelantei-recurente just a fost considerată de către instanța de apel neîntemeiată, nu a invocat nici un motiv

întemeiat întru justificarea omiterii termenului și nici nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Pe cale de consecință se va remarca că Valeria Caracevțeva (Bușecican) a fost în cunoștință de cauză despre acțiunea intentată în instanța de judecată de intimat, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Popov versus Moldova (nr.2) din 02 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de recurentă, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Astfel fiind, se constată ca fundamentată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere în termen a apelului depusă de Valeria Caracevțeva (Bucecican) și restituirea cererii de apel, declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 23 decembrie 2009, ca fiind depusă în afara termenului legal. Iar argumentele invocate de către recurentă în cererea de recurs nu pot fi reținute, deoarece sunt neîntemeiate și nu au suport legal și probatoriu.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel în partea respingerii cererii de repunere în termen a apelului și restituire a cererii de apel declarată de Valeria Caracevțeva (Bușecican).

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Valeria Caracevțeva (Bușecican).

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Tatianei Bușecican, Valeriei Bușecican și Petru Bușecican cu privire la încasarea sumei, în partea respingerii cererii de repunere în termen a apelului și restituire a cererii de apel declarată de Valeria Caracevțeva (Bușecican).

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii :

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru